

Amerikaansche staten en vijf en twintig andere landen (Egypte, Suriname, Frankrijk, Tsecho-Slowakije, enz.).

De geneesheeren van de „field staff” kunnen zich voor zekeren tijd geheel aan één bepaald vraagstuk wijden (malaria, ankylostomiasis, gele koorts, enz.); hun bestemming is echter de gezondheidsvoorziening over haar geheele breedte.

Een vreemdeling, die verbonden wordt aan de „staff”, dient eerst eenigen tijd in de Vereenigde Staten; later zendt de directie hem daarheen, waar zij hem noodig heeft, zooveel mogelijk rekening houdend met zijn voorkeur. De meeste geneesheeren aan de „Board” verbonden zijn getrouwd, en hebben hun gezin bij zich in het land, waar zij werken.

Het aanvangssalaris bedraagt 2500 dollar per jaar en stijgt bij geregelde promotie (niet-automatisch) tot 6500 dollar in het achtste jaar. Bij verblijf buiten de Vereenigde Staten wordt het met 10 pCt. verhoogd.

Geneeskundigen, ouder dan 35 jaar, komen niet in aanmerking.

Voor de aanmelding verwijzen wij naar de advertentie in dit nummer van het *Tijdschrift*.

Amsterdam,
12 Februari 1920.

W. A. KUENEN.

J. J. VAN LOGHEM.

VRIJE ARTSENKEUZE VOOR HET SPOORWEGPERSONEEL.

I.

Vele jaren lang behandelde mijn collega, de spoorarts, het personeel der H. IJ. S. M., en vele jaren lang kwamen vele vrouwen en kinderen van dit personeel tot mij, den niet-spoorarts, om hulp en troost. Vond de eene dag den spoorarts aan het bed van den spoorman, de volgende vond den niet-spoorarts aan hetzelfde bed van des spoor. mans-vrouw. Totdat de H. IJ. S. M. zich verbond met de S. S. en de geneeskundige behandeling van haar personeel overdroeg aan het ziekenfonds der S. S. En niet alleen het personeel, ook de vrouwen en kinderen van het personeel konden zich voortaan geneeskundige hulp verschaffen door dit ziekenfonds, waar vrije artsenkeuze ontbrak. Het gevolg hiervan moest zijn, dat tal van particuliere patiënten van „niet-spoorartsen” zouden worden ziekenfonds-patiënten van spoorartsen. Ik schreef mijn bezwaren aan de C. O., die daarna in het *Tijdschrift* mededeelde, dat zij onderhandelde met het bestuur van dit ziekenfonds en het bestuur der spoorartsen-organisatie en hoopte spoedig den uitslag van deze onderhandelingen te kunnen mededeelen. Tot nu toe is mij, den niet-spoorarts, van deze onderhandelingen, die ook mij aangaan, daar mijn particuliere patiënten erbij betrokken zijn, niets bekend. Dit, ondanks een schrijven aan de C. O. om inlichtingen.

Als eenvoudig soldaier in het Maatschappij-leger heb ik trouw den strijd medegestreden, tusschen de afdeling Twenthe en de Kon. Weefgoederen Fabriek, voor vrije artsenkeuze. En nu moet ik het aanzien, dat met sanctie van de C. O. en van onze Maatschappij, een ziekenfonds zonder vrije artsenkeuze zich uitbreidt ten koste van mijn particuliere praktijk. Dat is niet alleen geen recht, dat is onrecht. En met mij worden vele collegae door dit onrecht getroffen, hetwelk tot verbittering aanleiding moet geven. Daarom verdient het ingezonden stuk van collega RIVE in het *Tijdschrift* van 14 Februari de volle aandacht van ons hoofdbestuur, evenals dat van collega WENTINCK in het nummer van 20 December 1919.

Borne, 16 Februari 1920.

H. J. STOMPS.

II.

Door de fusie van de S. S. en de H. S. M. zijn de spoorwegartsen van laatstgenoemde maatschappij in scheeve verhouding geraakt tegenover de collegae, die ter plaatse mede fondspraktijk uitoefenen. Over de vraag, of deze spoorwegartsen het contract hadden mogen onderteekenen, waarbij zij zich verbinden beambten en de gezinsleden van dezen volgens het overgenomen stelsel van de S. S. (Z. en O. fonds) geneeskundige

hulp te verleenen, acht ik mij niet gerechtigd een oordeel uit te spreken. Ik heb dit contract ook onderteekend krachtens een gehouden bespreking in de vergadering der Nederlandsche Vereeniging van Spoorwegartsen. Met nadruk wil ik echter verklaren, dat een toestand is geboren, die m.i. strijdig is met onze meeningen ten opzichte van rechten en verplichtingen van ziekenfondsgeneesheeren.

De gezinnen van de beambten der H. S. M. waren tot dusverre voor het grootste deel ingeschreven in het afdeulings- of ander ziekenfonds ter plaatse en waren dus over de fondsgeneesheeren verdeeld. Bij het inwerkingstellen van het Z. en O. fonds ziet de beambte zich voor de keuze geplaatst: zijn gezinsleden al of niet te laten overschrijven. Door geldelijke overwegingen is hij daartoe verplicht, want het Z. en O. fonds vraagt een lager tarief dan in de meeste andere ziekenfondsen geldt. Ik kan mij voorstellen, dat dit besluit vaak met tegenzin genomen wordt, omdat de gezinsleden aan de behandeling van den collega, die wellicht jaren lang in het gezin heeft gepraktiseerd, de voorkeur geven. Voor den spoorwegarts is deze aanwinst ook niet altijd aangenaam, omdat het praktiseeren in een gezin, waar men niet de uitverkorene is, mogelijk tot verwikkelingen aanleiding kan geven. Last not least zal het echter den collega ontstemmen, die zijn fondsleden om genoemde geldelijke reden ziet vertrekken; al mag hij er van overtuigd zijn, dat dit zonder deloyale concurrentie van de zijde van den spoorwegarts geschiedt, toch is het niet bevorderlijk voor de goede verstandhouding.

Deze abnormale verhouding mag niet blijven voortbestaan. De C. O. heeft bemiddeling toegezegd, doch al is de oplossing van het vraagstuk wellicht niet zoo eenvoudig, als men oogenschijnlijk zou meenen, toch is eenige spoed noodzakelijk, want het fonds is reeds sedert 1 Januari in werking. Collega RIVE wenscht onbeperkte vrije artskeuze zoowel voor de beambten als voor de gezinnen. Voor de beambten lijkt mij dit om praktische redenen ongewenscht, beperkte keuze kan overwogen worden. Voor de gezinnen stelle men echter de onbeperkte keuze open en wel in verband met de huidige opvattingen over geneeskundige verzorging, in het belang van de collegiale verhoudingen en in dat van den spoorwegarts zelf.

Hoorn, 16 Februari 1920.

H. L. E. VAN DEN BERG.

GEMEENTE-GENEESHEER-SCHOOLARTS TE BOLSWARD.

Te Bolsward worden gevraagd: *a.* een gemeente-geneesheer op een jaarwedde van *f* 650.— te benoemen voor 3 jaren; en *b.* een schoolarts op een jaarwedde van *f* 200.—.

Welke gemeente-ambtenaar, behalve een geneesheer, laat zich nog een benoeming voor een bepaald tijdvak welgevallen? In vele gemeenten, Schoterland o. a., worden nog gemeente-geneesheeren benoemd voor drie jaren met het gevolg, dat zij dan niet in het pensioenfonds voor gemeente-ambtenaren worden opgenomen. Zou het niet tijd worden, dat van de artsen eens een krachtige actie uitging om dit te laten eindigen?

Een schoolarts op een bezoldiging van *f* 200.— in een gemeente van meer dan 7000 inwoners, dus ongeveer 1000 kinderen. Welk ernstig werk kan men verwachten van een schoolarts, die bezoldigd wordt als een meisje voor de morgenuren? Zal zoo iemand er toe overgaan, het zoo noodzakelijke stelselmatige onderzoek te verrichten? Mij dunkt het zou al mooi zijn, als hij voor een dergelijke belooning half werk verrichtte; dan was het salaris nog lang niet evenredig aan de moeite. Franeker is iets grooter (ongeveer 500 inwoners meer); ook ik ben gemeente-geneesheer-schoolarts, maar hier is het salaris *f* 2200.—. Ik hoop hartelijk, dat Bolsward geen enkelen sollicitant ziet opdagen.

Franeker, Februari 1920.

I. W. DE VRIES.